

## ภาษาสร้างสรรค์ : การใช้ภาพพจน์ในนวนิยาย ของโสภาค สุวรรณ

Playing with languages : The use of metaphor  
in Sophak Suwan's novels.

\*กรกช อัญชลีนุกูล

Korakoch Anchaleenukull

### บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องภาษาสร้างสรรค์: การใช้ภาพพจน์ในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อศึกษาการใช้ภาพพจน์ประเภทต่างๆในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ เพื่อศึกษาภาพสะท้อนพฤติกรรมด้านต่างๆ ของตัวละคร จากการสร้างสรรค์ภาพพจน์ในนวนิยายของโสภาค สุวรรณและเพื่อศึกษาศิลปะการใช้ภาษาในการสร้างภาพพจน์ของโสภาค สุวรรณ ซึ่งเป็นนักเขียนร่วมสมัย

ผลการวิจัยพบว่าโสภาค สุวรรณนิยมสร้างสรรค์ภาพพจน์ให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ 4 ประเภทได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน และอติพจน์ด้วยกลวิธีทางตรงและกลวิธีทางอ้อม องค์ประกอบหลักของการสร้างภาพพจน์ประเภทอุปมา อุปลักษณ์ ได้แก่การใช้สิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพ สิ่งที่ทำให้เกิดภาพ และคำบ่งชี้ภาพพจน์ คำบ่งชี้ประเภทอุปมา ได้แก่ เหมือน ดุจ ราว ปาน คำบ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์ปรากฏแต่คำว่า เป็น เท่านั้น คำบ่งชี้ภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานคือคำกริยาแสดงอาการของมนุษย์แต่ใช้กับสัตว์ สิ่งของ ส่วน คำบ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอติพจน์อยู่ที่การใช้เนื้อความเน้นพิเศษทั้งด้านปริมาณและความรู้สึก และผู้วิจัยยังพบว่าลักษณะเด่นของศิลปะการใช้ภาษาในการสร้างสรรค์ภาพพจน์ให้ผู้อ่านเกิดภาพนั้นเกิดจากการใช้วรรณลักษณะ ด้านสี ด้านแสง ด้านเสียง ด้านลักษณะ ด้านอาการ ที่สอดประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีระหว่าง ด้านสี ด้านแสง ด้านเสียง ด้านลักษณะ ด้านอาการ ของสิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพกับสิ่งที่ทำให้เกิดภาพ นอกจากนี้โสภาค สุวรรณยังนิยมใช้ภาพพจน์แต่ละประเภทสะท้อนพฤติกรรมด้านต่างๆของคนในสังคม เช่น พฤติกรรมชื่นชมความงาม พฤติกรรมแสดงอารมณ์ พฤติกรรมการใช้คำพูด พฤติกรรมแสดงลักษณะนิสัย

\*อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

E-mail : korakoch@dpu.ac.th

**Abstract**

The aim of this research is to study the use of figures of speech, the various behaviour shown by the parts of speech and the art of language use in 24 novels written by Sopak Suwan .

It is found that 4 kinds of figures of speech are used in direct and indirect strategies in 24 novels written by Sopak Suwan. These kinds of figures are simile, metaphor, personification and hyperbole. The importance of those figures of speech is used to create image and to indicate each kind of figures of speech. The markers of simile are used to refer to "similar". The only marker of metaphor is used to refer to "being". The marker of personification is used to refer to human action. The marker of hyperbole is used to emphasize what the writer is saying to describe it more than reality, especially describing quality and emotion. It is also found that the eminence of creating the figures of speech in 24 novels written by Sopak Suwan is the arts of using different features : color light sound manner action to create image. Furthermore, the various behavior is shown in those figure of speech such as the behaviour of admire, emotion, speaking, and manner.

## 1. บทนำ

**นวนิยาย** เป็นรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรม ลายลักษณ์ แต่งในรูปของร้อยแก้ว เป็นเรื่องราวที่มีลักษณะสมจริง บางครั้งอาศัยฉากหรือเหตุการณ์จริง หรืออิงความเป็นจริง มีบทสนทนา และบรรยายเหตุการณ์อย่างปูชนทั่วไป การใช้ภาษาในนวนิยายแบ่งได้เป็นสองส่วนคือส่วนที่นักเขียนนวนิยายใช้บรรยายหรือพรรณนา ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ต่างๆ ส่วนที่นักเขียนนวนิยายนิยมใช้ภาษาที่อ่านง่าย เมื่อต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพของตัวละคร ฉาก หรือเหตุการณ์ ต่างๆ มักสร้างสรรค์ภาษาด้วยการใช้ภาพพจน์ประเภทต่างๆ อีกส่วนหนึ่งเป็นบทสนทนาของตัวละครในส่วนที่นักเขียนนวนิยายมักใช้ภาษาที่เหมาะสมกับฐานะตัวละครและบทบาทตัวละครกล่าวคือเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

การใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน บางครั้งอาจไม่สื่อสารอย่างตรงไปตรงมา แต่ใช้การเปรียบเทียบสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายกับอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเข้าใจง่ายขึ้น ข้อความที่นำมาเปรียบเทียบอาจใช้วิธีต่างๆ เช่น อุปมา อุปลักษณ์ สัญลักษณ์ อติพจน์ บุคคาธิฐาน สัทพจน์ เป็นต้น วิธีการเปรียบเทียบดังกล่าวมักเป็นที่ยอมรับว่าเป็นการใช้ภาษาที่ทำให้เกิดภาพ และเรียกการสร้างสรรคภาษาให้เกิดภาพนี้ว่า ภาพพจน์ คำว่า ภาพพจน์ แปลว่า ภาษาหรือคำพูด (พจน์) ที่ทำให้เกิดภาพ

กาญจนา นาคสกุล และคณะ ได้กล่าวถึงการเสนอภาพพจน์ไว้ในหนังสือการใช้ภาษา(2524: หน้า 182) ว่า

"สิ่งที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งซึ่งจะช่วยเพิ่มรสชาติในการอ่านอย่างยิ่ง คือ ภาพพจน์ซึ่งหมายถึงวิธี

สร้างมโนภาพให้เกิดขึ้นโดยอาศัยถ้อยคำสำนวนแบบต่างๆ การเสนอภาพพจน์ที่ดีทำให้มโนภาพของผู้อ่านเด่นชัดขึ้น..."

ผู้วิจัยสังเกตว่านวนิยายเป็นงานเขียนอีกประเภทหนึ่งที่นิยมใช้ภาพพจน์ชนิดต่างๆ เพื่อสร้างภาพให้เกิดในใจของผู้อ่านผ่านบทสนทนา ผ่านการบรรยายฉาก สถานที่ เป็นต้นโดยมุ่งให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการภาพผ่านตัวอักษร เกิดความสะเทือนใจ เกิดอารมณ์คล้อยตาม และเกิดความเข้าใจความเปรียบต่างๆ ที่นักเขียนนวนิยายพยายามสร้างสรรค์ภาษาเพื่อพรรณนาความรู้สึกนึกคิดโดยใช้วิธีเปรียบเทียบสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายกับอีกสิ่งหนึ่ง ความเปรียบจึงมีความสำคัญทั้งในฐานะที่สามารถสะท้อนพฤติกรรมต่างๆ ตลอดจนสะท้อนถึงการสร้างสรรค์ภาษาของนักเขียน

ในบรรดานวนิยายเรื่องต่างๆ ของนักเขียนนวนิยายไทย ผู้วิจัยสังเกตว่า โสภาค สุวรรณ เขียนนวนิยายที่มีฉากเป็นสถานที่ต่างๆ ทั้งในประเทศไทย และในต่างประเทศจำนวนมาก นอกจากนี้โสภาค สุวรรณ ยังนิยมใช้ภาพพจน์แบบต่างๆ ในการบรรยาย พรรณนา รวมทั้งในบทสนทนา ภาพพจน์ในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยการสร้างสรรคภาษาในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ

ผู้วิจัยแบ่งนวนิยายของโสภาค สุวรรณออกเป็น 3 ประเภทคือนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย นวนิยายที่มีฉากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ และนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศ จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มเลือกนวนิยายแต่ละประเภทโดยการจับฉลากให้ได้ประเภทละ 8 เรื่อง รวมเป็น 24 เรื่อง

## 2. การสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทต่างๆ ในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ

จากการวิจัยนวนิยายของโสภาค สุวรรณ ทั้ง 24 เรื่อง พบว่าใช้ภาพพจน์ 4 ประเภทได้แก่ ภาพพจน์ประเภทอุปมา ประเภทอุปลักษณ์ ประเภทบุคลาธิษฐาน และ ประเภทอติพจน์ แต่ละประเภทมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 องค์ประกอบการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทต่างๆ

2.1.1 องค์ประกอบการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาและประเภทอุปลักษณ์

การสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาและภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพ ส่วนที่เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพและส่วนที่เป็นคำบ่งชี้ภาพพจน์แต่ละประเภท ได้แก่ คำบ่งชี้อุปมา และ คำบ่งชี้อุปลักษณ์

คำบ่งชี้อุปมาในนวนิยาย 24 เรื่อง ประกอบด้วยคำว่า เหมือน ราว ปาน ดุจ ราวกับ ยังกะ คิดเป็นร้อยละตามลำดับ ดังนี้

คำบ่งชี้อุปมา	ร้อยละ
เหมือน	55.47
ราว	30.25
ปาน	5.88
ดุจ	5.04
ราวกับ	2.52
ยังกะ	0.84
รวม	100

ส่วนคำบ่งชี้อุปลักษณ์ในนวนิยาย 24 เรื่องพบเพียง คำว่า เป็น คิดเป็นร้อยละดังนี้

คำบ่งชี้อุปลักษณ์	ร้อยละ
เป็น	100

จากตารางพบว่า โสภาค สุวรรณไข คำบ่งชี้อุปมา เหมือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.47 ส่วนการใช้คำบ่งชี้อุปมา ยิ่งกะ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.84 แสดงให้เห็นว่าโสภาค สุวรรณ เลือกใช้คำที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ คำว่าเหมือน นิยมใช้อย่างเป็นทางการในส่วนของการบรรยายหรือพรรณนา และคำว่า ยิ่งกะ นิยมใช้ในบทสนทนาของตัวละคร

2.1.2 องค์ประกอบการสร้างภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานและภาพพจน์ประเภทอติพจน์

การสร้างสรรคภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานและภาพพจน์ประเภทอติพจน์ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพ ส่วนที่เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพ และส่วนที่เป็นคำบ่งชี้ภาพพจน์ คำบ่งชี้ภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานได้แก่ คำกริยา ที่แสดงอาการหรือปฏิกิริยาของมนุษย์แต่นำไปใช้เป็นกริยา เพื่อแสดงอาการหรือปฏิกิริยาของสัตว์ หรือ ของสิ่งของที่ปรากฏในส่วนของสิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพทำให้กลายเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพด้วย ส่วนคำบ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอติพจน์ได้แก่คำกริยาและส่วนขยายที่มีเนื้อความเกินจริงที่มีเจตนาเน้นสิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพ ทำให้กลายเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพด้วย ดังนี้

ก. องค์ประกอบการสร้างภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐาน

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำบ่งชี้ภาพพจน์+สิ่งที่ทำให้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
เสียงลมพัดหวีดหวิว	คล้ายเสียงคร่ำครวญของปีศาจแห่งทะเลทราย	ฟ้าจรดทราย
ห้องทะเลทราย	กำลังจะหลับไหลอีกครั้ง	ฟ้าจรดทราย
ดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า	ปล่อยแสงสีแดงอ้อยอิ่งปนเหลืองอมส้ม...	ฟ้าจรดทราย
เขาพูดว่าใบไม้ที่ถูกระบายสี	กำลังเรียงระบำกับลมเหนือ	ลมหวาน ล.2

ข. องค์ประกอบการสร้างภาพพจน์ประเภทอติพจน์

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำบ่งชี้ภาพพจน์+สิ่งที่ทำให้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
ฉันทตัวเธอ	แทบพลิกแผ่นดิน	ตะวันลับฟ้า
สายตาจ้องมองหลอนอย่าง	แทบจะกินเลือดกินเนื้อ	ลมหวาน ล.2
ถ้าลูกตาเธอเดือดปุดๆ	ฉันคงละลายอยู่ตรงโคนต้นอินทผาลัม	ยังมีรักฯ ล.2

2.2 กลวิธีการสร้างสรรค์ ภาพพจน์ แต่ละประเภท

ผู้วิจัยพบว่าโสภาค สุวรรณสร้างสรรค์ภาพพจน์แต่ละประเภทด้วยกลวิธีการสร้างต่างกัน กล่าวคือ

2.2.1 กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมา มี 2 กลวิธี คือ กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาโดยตรง และ กลวิธีอุปมาโดยใช้บริบทหรือความรู้

2.2.1.1 กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาโดยตรง

กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาโดยตรง เป็นการสร้างสรรค์ภาษาที่

ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเกิดภาพขึ้นในใจโดยตรงจากองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนคือ สิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพ สิ่งที่ทำให้เกิดภาพ และ คำบ่งชี้อุปมา สิ่งที่ต้องการให้เกิดภาพ เป็นส่วนที่ทำให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนนวนิยาย ต้องการเปรียบอะไร หรือ เป็นส่วนที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ สิ่งที่ทำให้เกิดภาพ เป็นส่วนที่ผู้เขียนนวนิยายสรรหาสิ่งที่คาดว่าสามารถทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการหรือเข้าใจมากขึ้น สิ่งที่ทำให้เกิดภาพมี 2 ลักษณะคือ สิ่งที่ใช้กันทั่วไปจนเป็นที่คุ้นเคย และ สิ่งที่โสภาค สุวรรณคิดขึ้นเอง โสภาค สุวรรณมักใช้ภาษาเรียบง่ายทั้งสองส่วน ดังตัวอย่าง

ก. สิ่งที่ใช้กันทั่วไปจนเป็นที่คุ้นเคยและใช้ภาษาเรียบง่าย เช่น

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำบ่งชี้อุปมา	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
กาแฟดำ	เหมือน	ราตรีกาล	ความลับฯ ล.1
ภูเขาไซในด้ามมีด	เหมือน	หยดหมึก	ความลับฯ ล.2
ผลส้มสีเหลืองทอง	ราว	แสงอรุณยามเช้า	ฟ้าจรดทราย
เสียงใส	ปาน	ระฆังเงิน	ชิงช้าชาติ ล.2

ข. สิ่งที่โสภาค สุวรรณคิดขึ้นและใช้ภาษาเรียบง่าย เช่น

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำบ่งชี้อุปมา	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
หน้าตา	เหมือน	น้ำแข็งเปล่า	เสียนดอกจิวล.1
หน้าตา	เหมือน	ปลาหมึกแห้ง	สเปโต ล.1
หน้าขาวซีด	ราว	ปลอกหมอน	พรานทะเล ล.2

กลวิธีการอุปมาโดยตรงเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ ดังกล่าวข้างต้นเท่าที่พบในนวนิยาย 24 เรื่องของโสภาค สุวรรณ อาจแบ่งออกเป็นลักษณะต่างๆได้แก่

1) อุปมาเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งของต่างๆ เช่น

...หล่อนลุกจากพื้นทรายละเอียดราวผงเป้ง (ความลับฯ ล.1 น.239)

...มองภูเขารูปปร่างแปลกๆ บ้างแหลมคมเหมือนเข็มหลายเล่มผูกมัดรวมกันบ้าง สูงตระหง่าน ทอดตัวยาวเหยียดเป็นพืด (ยังมีรักฯ ล.2น.52)

...บางตอนสันทรายพวกนั้นถูกลมเป่าจนดูคมกริบเหมือนใบมีดโกนถ้าคุณนทที่มีโอกาสไปเห็นแกรนด์เอิร์จในทะเลทรายลิเบียละก็จะรู้ว่ามันกินเนื้อที่กว้างกว่าฝรั่งเศสทั้งประเทศเทียบล่ะ(ยังมีรักฯ ล.2น.247)

...อากาศก็เลวเกินกว่าจะออกจากหมู่บ้านเสียด้วยซี แต่พຽນนี้เขาจะฝึงศพเจ้าหน้าตากานากัวหยังงักัน แผ่นดินแข็งเหมือนหิน หิมะทับถมอยู่นาน... (ลมหวน ล.2 น.314)

...ภาพเหตุการณ์ร้ายแรงเมื่อเย็นวาน หวนกลับมาอยู่ในความคิดคำนึง แผ่นดินร้าวเหมือนถูกคมมีดยักษ์กรีดคดเคี้ยว (ศิรินฯ ล.2 น.162)

...คริมจับมือแม่บ้านแน่น ตัวหล่อนกำลังถูกเขย่าเหมือนเชียมซีไม้ไผ่ในกระบอกทางที่รวิงเข้าไปล้วนเป็นลูกคลื่นเหมือนลอนผม (ฟ้าสาบที่ตัดคกฯ ล.1 น.137)

...ส่วนมากจะมีก็เพียงที่ราบในหุบเขาเท่านั้น สายน้ำคดเคี้ยวเป็นทางเหมือนงูใหญ่ทอดตัวยาวผ่านแผ่นดินสูงต่ำนั้น(เกินรี-มายรี ล.1น.138)

...พันเอกซารีพยืนนิ่ง มือกำเข้าหากัน เล็บจิกกลางฝ่ามือจนรู้สึกเจ็บแปลบ เหนือเม็ดโตๆ หลังไหลมาจากไหนก็ไม่อาจรู้ได้มันมากมายราวกับเม็ดฝนชุ่มหลังและหน้าอกทีเดียว (ฟ้าจรดทราย น.219)

...ท่ามกลางป่าเบ็ชที่ปราศจากใบ ทั้งกิ่งก้านห้อยระย้าราวรากโทร ชาวโพลนด้วยถูกน้ำแข็งจับท้องฟ้าสีเทาที่มีละอองหิมะโปรยปลิวราวขนนก (ลมหวน ล.2 น.203)

2) อุปมาลักษณะต่างๆของสิ่งของต่างๆที่ใช้ประจำวันกับสิ่งต่างๆที่รู้จักคุ้นเคย เช่น

...วฤกลมองการกระทำนั้นอย่างสนใจด้วยทั้งนาโกมีและปอลลีต่างก็แต่งกายด้วยเสื้อผ้าขาดวินเก่ามอซอเหมือนกองผ้าชีวี่ว...(ลมหวนล.2 น.331)

...คุณเขียนพระนามคลีโอพัตราให้ฉันดูได้ไหมคะอามิน เขียนแบบฮีโรกลีฟพลิกนะคะ (ความลับฯ ล.2 น.14)

...นี่ไง คุณต้องฝึกจนชำนาญถึงจะเขียนได้คล่อง และต้องจดจำด้วยว่าอักษรตัวใดตรงกับรูปภาพอันไหน ... ตัวโอเหมือนใบมีดยาว (ความลับฯ ล.2 น.14)

3) อุปมาลักษณะต่างๆของที่อยู่อาศัยกับสิ่งต่างๆ ที่รู้จักคุ้นเคย เช่น

...ไม่มีอะไรน่าประทับใจสักนิดเดียวกับบ้านแบบใหม่เหมือนกล่องไม้ขีดไฟตรงหน้า(บุลลาล.2 น.364)

...ตึกชั้นเดียวเบียดเสียดกันอยู่ข้างล่าง โฉนเหมือนกล่องไม้ขีดไฟที่ก่อเนื่องกันไปนั้นก่อด้วยอิฐฉาบปูนขาวคล้ายคลึงกันไปทั่ว(ยังมีรักฯ ล.2น.14)

4) อุปมาลักษณะความเร็วของการเล่นรอกกับธรรมชาติของสิ่งที่มีความเร็ว เช่น

...รถแล่นฉิวเหมือนธนูหลุดจากแสง  
ทันทันที่พื้นเขตจอบแจของเมืองหลวงสู่ความเว้งว้าง  
สองฟากฝั่งถนน...(ซึ่งช้าชาลี ล.2 น.61)

...นี่พอลงจากรถก็พากันแถมมาที่ทะเล  
ที่เดียว อามินขับรถเหมือนพายุ เป็นคนอื่นเพิ่งจะมา  
ถึง (ความลับฯ ล.1 น.532)

...หล่อนล้มลงบนเบาะนุ่มในรถค่อนข้าง  
มืดคั่นนั้น ประตูปิดตังปึงเสียงไขกุญแจกริกกาย  
นอก...รถออกวิ่งรวดเร็วกว่าลมพัด (ลมหวน ล.1  
น.475)

5) อุปมา รส สี สัมผัส ของสิ่งต่างๆกับ  
สิ่งที่เป็นนามธรรมในธรรมชาติ เช่น

...กาแพของเราสีจัดอย่างนี้แหละ  
คนเจ้าบทเจ้ากลอนมักพูดถึงกาแพของเราว่า  
ดำเหมือนราตรีกาล ร้อนจัดราวไฟนรก แล้วก็หวาน  
เจียบดุจความรักก็ไม่ผิดความจริงเท่าไรนัก (ความ  
ลับฯ ล.1น.165)

...กาแพของเราสีจัดอย่างนี้แหละ  
คนเจ้าบทเจ้ากลอนมักพูดถึงกาแพของเราว่า  
ดำเหมือนราตรีกาล ร้อนจัดราวไฟนรก(ความลับฯ  
ล.1น.165)

...ตามองฝ่าแสงเลื่อนรางของหมู่ดาว  
เบื้องบน พระจันทร์เพิ่งจะพ้นขอบฟ้าสีเข้มจัด  
เหมือนดวงตานกฮูกยามค่ำคืน(ลิตีรียา ล.1น.577)

...กาแพของเราสีจัดอย่างนี้แหละ  
คนเจ้าบทเจ้ากลอนมักพูดถึงกาแพของเราว่า  
ดำเหมือนราตรีกาล (ความลับฯ ล.1น.165)

...กลิ่นน้ำจากบ่อ กลิ่นแป้งข้าวโพดและ  
สัตว์ในคอกเหมือนจะลอยมากับลม ภูเขาไซ-โน  
ดำมืดเหมือนหยดหมึก (บุลลา ล.1 น.50)

...เปียโนนั้นของนักวิเชียรแต่มันเก่าเต็ม  
ที คีย์เปียโนะเหลื่องอ้อยเหมือนพินตาพุ่มเที่ยวคะ  
คุณย่า (บุลลา ล.1 น.50)

2.2.1.2 กลวิธีอุปมาโดยใช้บริบทหรือ  
ความรู้

กลวิธีอุปมาที่ต้องใช้บริบทหรือความรู้  
หมวดสิ่งของในนวนิยาย 24 เรื่องของโสภาค  
สุวรรณ พบว่าใช้กลวิธีการเลือกลักษณะสิ่งที่ต้องการ  
ให้เกิดภาพและสิ่งที่ทำให้เกิดภาพให้สอดคล้องกัน  
แต่ต้องอ่านบริบทแวดล้อมหรือใช้ความรู้ด้านอื่นๆ  
จึงจะเห็นภาพพจน์ชัดเจน เท่าที่พบได้แก่

1) อุปมาที่ใช้บริบทด้านสภาพ  
ภูมิศาสตร์

กลวิธีดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ  
ชัดเจนโดยตรง เท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว คือ  
อุปมาลักษณะของทะเลทราย เช่น

...ทะเลทรายด้านนี้หรือทะเลทราย  
อาหรับตามที่อามินเรียกอย่างถนัดปากก็มีสภาพ  
เหมือนแซนดิวิชซึ่งประกบด้วยหุบเขาลุ่มแม่น้ำไนล์  
และทะเลแดงต่อเนื่องจากคลองสุเอซ...(ความลับฯ  
ล.2น.34)

2) อุปมาที่ใช้ความรู้ด้านวรรณคดีไทย  
กลวิธีดังกล่าวจะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ  
ชัดเจนหากมีความรู้ทางวรรณคดีไทยเรื่อง

รามเกียรติ์ เท่าที่พบมีเพียงตัวอย่าง  
เดียว คือ อุปมาลักษณะการเมือง เช่น

...เราโชคดีที่มีผู้บริหารงานด้านการคลัง  
และการเงินที่ซื่อสัตย์ เงินตราของไทยจึงมีค่าอยู่ใน  
ระดับมั่นคงจนทุกวันนี้ แต่เราก็โชคร้ายที่การเมือง  
บ้านเราล้มลุกคลุกคลานเหมือนหนุมนาคลูกฝุ่นมา  
ตลอด (หนังสือหน้าไฟ ล.2น.6)

2.2.2 กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์

กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์ มีเพียงกลวิธีเดียว คือ กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์โดยตรง เท่าที่พบในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ จะใช้คำบ่งชี้อุปลักษณ์

เป็น เท่านั้น มีประมาณ 78 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 และแบ่งเป็นกลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์ ในส่วนที่ทำให้เกิดภาพ 2 กลวิธี คือ

2.2.2.1 สิ่งที่ใช้กันทั่วไปจนเป็นที่คุ้นเคย และใช้ภาษาเรียบง่าย เช่น

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำบ่งชี้อุปลักษณ์	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
คุณหญิงหน้าบาง	เป็น	กระดาศว่าว	รักในสายฯ ล.1
ยายแม่บ้านหน้า	เป็น	ยักษ์วัดแจ้ง	สเปโต ล.1
หน้างอ	เป็น	ม้าหมากรุก	พราณทะเล ล. 1
มันหน้าบาน	เป็น	งานเชิง	ชิงช้าชาติ ล.2
หน้าบาน	เป็น	กระดิ่งเป้ง	ชิงช้าชาติ ล.2

2) สิ่งที่โสภาค สุวรรณคิดขึ้นและใช้ภาษาเรียบง่าย เช่น

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำบ่งชี้อุปลักษณ์	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
หัวใจที่หุบๆ เทียวๆ ก็พอง	เป็น	ลูกโป่งอัดแก๊ส	สเปโต ล.2
ไม่ยั่วประสาทให้ขึงตึง	เป็น	ราวตากผ้า	เสียนคอกจิว ล.1
คนไหวง่าย ๆ	เป็น	แม่แถวลิ้นพันเลื้อย	เกนรี มายรี ล.1
ฉันทกับลูกคงขาดกัน	เป็น	ว่าวลอย	รักในสายฯ ล.1
คุณหยันหน้าจืด	เป็น	ไข่ต้ม	สเปโต ล.2

2.2.3 กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอติพจน์

กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอติพจน์ เท่าที่พบโสภาค สุวรรณเลือกใช้เพียงกลวิธีเดียว คือ กลวิธีโดยตรง เพื่อเน้นให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการขึ้นในใจถึงความรู้สึกหรือความตั้งใจจริง

ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเน้นให้เห็นความเกินจริงด้านต่างๆ ได้แก่ เน้นให้เห็นความเกินจริงด้านปริมาณ เช่น ปริมาณการนับหนึ่งถึงล้าน ปริมาณเวลารู้จักกันอาทิตย์เดียวแต่เน้นย่ำว่ารู้จักกันสิบปี ตัวอย่าง

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
หล่อนไม่มีน้ำอมน้ำทอนอย่างบุหงาสำหรับ	นั่งนับหนึ่งถึงล้านอย่างใจเย็น	ชิงช้าชาติ ล.1
เรารู้จักกันเมื่ออาทิตย์ที่แล้ว สนิทกัน	ยังกับเพื่อนเก่าสักสิบปี	รักในสายฯ ล.1

### 2.2.4 กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐาน

กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐาน เท่าที่พบใโสภาค สุวรรณเลือกใช้เพียงกลวิธีเดียวคือ กลวิธีโดยตรง เพื่อเน้นให้ผู้อ่านเกิดภาพขึ้นในใจโดยใช้กริยาของมนุษย์ให้เป็นกริยาของสิ่งที่ไม่มีชีวิตทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการขึ้นใน

ใจว่าสิ่งไม่มีชีวิตมีจิตวิญญาณ ทำกริยาเยี่ยงมนุษย์ได้ การใช้กริยาของมนุษย์ให้เป็นกริยาของสิ่งที่ไม่มีชีวิตจึงเป็นจุดเด่นของกลวิธีการสร้างภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐาน ดังในตัวอย่างใโสภาค สุวรรณทำให้ใบไม้ไม่มีชีวิตโดยใช้คำกริยา เริงระบำกับลมเหนือ ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพความเคลื่อนไหวของใบไม้ ดังนี้

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
เขาพูดว่าใบไม้ที่ถูกระบายสี	กำลังวิ่งระบำกับลมเหนือ	ลมหวาน ล.2

### 3. ภาพสะท้อนพฤติกรรมด้านต่างๆของตัวละครในนวนิยายของใโสภาค สุวรรณ

จากแนวคิดที่กล่าวว่าวรรณกรรมเป็นทั้งภาพสะท้อนของสังคม และเป็นภาพสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนรวมทั้งสะท้อนเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม วรรณกรรมจึงมักมีความเป็นจริงทางสังคมสอดแทรกอยู่ (วิทย์ ติเวศรียานนท์ : 2514) และแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ว่าตัวกำหนดพฤติกรรมมนุษย์คือความรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจของมนุษย์เองและพฤติกรรมของมนุษย์นั้นเป็นผลของความคาดหวังว่าพฤติกรรมหนึ่งนำไปสู่ผลกระทบอะไรบ้าง และผลกระทบเหล่านี้เป็นที่น่าปรารถนาเพียงใด (ชัยพร วิชชาวุธและคณะ : 2531) แนวคิดทั้งสองนี้จึงเป็นกรอบความคิดในการพิจารณาพฤติกรรมของตัวละครที่ปรากฏในภาพพจน์แต่ละประเภทในนวนิยาย 24 เรื่องของใโสภาค สุวรรณ พฤติกรรมของตัวละครในนวนิยาย

เหล่านั้นจึงสามารถเป็นตัวแทนสะท้อนพฤติกรรมของคนในสังคมด้วย

พฤติกรรมต่างๆของตัวละครในนวนิยาย 24 เรื่องที่ใโสภาค สุวรรณนำมาใช้สร้างภาพพจน์นั้น เท่าที่พบอาจแบ่งออกเป็นพฤติกรรมต่างๆ ดังนี้

#### 3.1 พฤติกรรมที่แสดงออกทางดวงตา

พฤติกรรมที่ตัวละครในนวนิยายของใโสภาค สุวรรณแสดงออกทางดวงตาได้แก่ พฤติกรรมโกรธ ใโสภาค สุวรรณสะท้อนพฤติกรรมโกรธของตัวละครให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจด้วยองค์ประกอบของการสร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมา โดยใช้พฤติกรรมโกรธของสัตว์ดุร้าย และสิ่งที่น่ากลัวต่างๆ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพ และใช้คำบ่งชี้อุปมา ดังนี้

3.1.1 อุปมาพฤติกรรมดวงตา ดู โกรธของตัวละครกับสัตว์ร้ายและสิ่งที่น่ากลัว

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาบรรยายลักษณะดวงตาดุ โกรธ ของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย และต่างประเทศ ดังนี้

ก. อุปมาพฤติกรรมดวงตาดุโกรธของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบแบบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนาลักษณะของนัยน์ตาที่ดุ ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพได้แก่ สัตว์ร้ายคือ แมงมุมแม่แม่มด สิ่งที่น่ากลัว คือ เปลวเพลิง เพลิง และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมา เช่น

...เธอสะบัดเบาๆ เขาก็ปล่อยมองดวงตาดำงามที่แวววาวด้วยอารมณ์โกรธเหมือนแมงมุมแม่แม่มดอย่างนิกเวทนา (เกนรี มายรี ล.2น.102)

...เซต อนุรักษ์ราชวัลลภเห็นดวงตาดำคมคู่นั้นราวโรจน์เหมือนมีเปลวเพลิงอยู่ภายในปากเม้มสนิท คอแข็ง...(บุลลา ล.2น.106)

...ประทีปมองหน้าผู้ร่วมงาน...บอกตัวเองว่านานแล้วที่ไม่ได้เห็นนัยน์ตาผู้กองวาริสแบบนี้...มันวาวระยับเหมือนประจุด้วยเพลิง...(หนังสือไฟ ล.1น.362)

ข. อุปมาพฤติกรรมดวงตาดุโกรธในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบแบบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนา ลักษณะของนัยน์ตาที่ดุ ดวงตาวาววับด้วยอารมณ์โกรธ ในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ ได้แก่ สัตว์ร้ายคือ เสือแม่ลูกอ่อน สิ่งที่น่ากลัว คือ เปลวเพลิง ประจุไฟฟ้า

แรงสูง ที่ทุกคนยอมเข้าใจตรงกันว่า ร้อนมาก เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพของลักษณะดวงตาดุ และยามโกรธของมนุษย์ได้ตรงกัน และใช้คำว่า เหมือน ปานราว ดุจ บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมา เช่น

...สีหน้าที่เคยสงบเฉยของหญิงนิโกรปรากฏแวไม่พอใจยิ่งขึ้น วุกลอยหลังไปก้ำหนึ่งเมื่อเห็นดวงตาคู่นั้นวาววับราวเสือแม่ลูกอ่อน (ลมหวน ล.1น.335)

...เมื่อเครื่องบินพื้นดินเอมิลาหันขวับดวงตาสีเขียวสวยคู่นั้นวาววับเหมือนประจุด้วยเพลิง ถ้ากรีดได้คงกรีดออกไปแล้ว(ความลับฯ ล.1น.549)

...นัยน์ตาคู่นั้นช่างเหมือนนัยน์ตาเสือเสียจริงๆ...(โกบี ล. 1 น.49)

จะเห็นได้ว่าโสภาค สุวรรณ อุปมาดวงตาของตัวละครลักษณะต่างๆ ได้แก่ ดวงตาของตัวละครทั้งตัวละครในประเทศไทยและ ตัวละครต่างประเทศที่มีอารมณ์ ความรู้สึกโกรธ ดุ ต่างก็เปรียบเทียบกับสิ่งเดียวกัน คือเปรียบกับสัตว์ดุร้าย ได้แก่ เสือแม่ลูกอ่อน แมงมุมแม่แม่มด เพราะเสือแม่ลูกอ่อน และแมงมุมแม่แม่มด จะมีลักษณะดวงตาดุ น่ากลัวเพราะหวงลูก และเปรียบกับเปลวไฟ ที่ร้อนระอุถึงความรุนแรงของอารมณ์โกรธ ส่วนคำที่บ่งชี้อุปมา ได้แก่คำว่า เหมือน ดุจ ราว การเปรียบเหมือนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าสิ่งที่ทำให้เกิดภาพตรงกันของการบรรยายดวงตาที่ดุหรือโกรธทั้งในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศนั้นเป็นสิ่งเดียวกัน ดังนั้นโสภาค สุวรรณจึงใช้กลวิธีการสร้างสรรค์ภาพพจน์แบบอุปมาเพื่อพรรณนาดวงตาดุโกรธ ของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศให้ผู้อ่านเกิดภาพตรงกัน

3.1.2 อุปมาพฤติกรรมดวงตาคมไว  
ของตัวละครกับสัตว์และสิ่งของ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพ  
พจน์ประเภทอุปมาพรรณนาลักษณะตาคมตาไวของ  
ตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย และ  
ต่างประเทศ ดังนี้

ก. อุปมาพฤติกรรมนัยน์ตาคมไวของ  
ตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความ  
เปรียบแบบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการ  
พรรณนาลักษณะของนัยน์ตาคมไว ของตัวละคร ใน  
นวนิยายที่มีฉากในประเทศ โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้  
ผู้อ่านเกิดภาพ คือ นกเหยี่ยว เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพ  
ความคมของดวงตาของตัวละครได้ตรงกัน และใช้  
คำว่า ราว บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมา  
การอุปมาดวงตาเหมือนนกเหยี่ยวในนวนิยายที่มี  
ฉากในประเทศไทยพบเพียงตัวอย่างเดียว เช่น

...สำหรับคนอื่นคงพอหลงกันได้ แต่ไม่  
ใช่ครุภิญโญที่มีนัยน์ตาราวนกเหยี่ยวมองจากที่สูง  
(หนังสือหน้าไฟ ล.1น.402)

ข. อุปมาพฤติกรรมดวงตาคมใน  
นวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความ  
เปรียบแบบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการ  
พรรณนาลักษณะดวงตาคม นัยน์ตาคมกริบ ดวง  
ตาคมเฉี่ยว ของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากต่าง  
ประเทศโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ  
ได้แก่ ตาสัตว์ คือ ตาเหยี่ยว ตาอสรพิษร้าย สิ่งของ  
คือ ไบรด์โกน คมมีด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพความ  
คมของดวงตาของตัวละครและใช้คำว่า เหมือน  
ปาน ดุจ ราว บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์ประเภท  
อุปมา เช่น

...พวกนี้นัยน์ตาคมกริบ ทั้งแหลม ทั้ง  
คมเหมือนตาเหยี่ยว...(ฟ้าแสง ล.1 น.70)

...เอมิลาลอบสายตาคมเหมือน  
ตาเหยี่ยวไปทางอื่นพึมพำออกไป(ความลับฯ ล.  
1น.587)

...ดวงตาคมเฉี่ยวเหมือนดวงตานก  
เหยี่ยวคู่ นั้น แลไปที่เตียง สายหน้าพลงพูดว่า "เตียง  
นอนสองคนไม่ได้หรือนายแคบนิดเดียว (ฟ้าจรด  
ทราย น.272)

จะเห็นได้ว่าโสภาค สุวรรณ เปรียบกับ  
สิ่งที่ผู้อ่านคุ้นเคยในการอุปมาดวงตาคมของตัว  
ละครไทยในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและ  
ของตัวละครต่างชาติในนวนิยายที่มีฉากในต่าง  
ประเทศมักเหมือนกัน กล่าวคือ เปรียบกับ ความ  
คมของตาเหยี่ยว ไบรด์โกน ตาอสรพิษร้าย คมมีด  
คำที่ใช้บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมาจะใช้  
คำชุดเดียวกัน คือคำว่า เหมือน ดุจ ราวและไวพจน์  
ของคำว่า เหมือน

3.1.3 อุปมาพฤติกรรมชื่นชมดวงตางดงาม  
สดใสกับสีของสิ่งต่างๆในธรรมชาติ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพ  
พจน์ประเภทอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเห็นพฤติกรรมการ  
ชื่นชมตัวละครที่มีดวงตางดงามสดใส ซึ่งพบเฉพาะ  
ในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ โดยพรรณนา  
ลักษณะของดวงตาที่ถือว่างดงามของตัวละครชาว  
ต่างชาติ ได้แก่ดวงตาที่มีสีต่างๆ ได้แก่ ดวงตาสี  
น้ำเงินสดใส ดวงตาดำขลับ ดวงตาสีเขียวอมฟ้าสุก  
สกาว ดวงตาที่มีประกาย ได้แก่ ดวงตาที่สว่าง แจ่ม  
ใส เจิดจ้า และดวงตางดงาม โดยเปรียบกับสิ่งที่  
คนไทยคุ้นเคยได้แก่ ท้องฟ้า นิลน้ำงาม น้ำผึ้ง ท้อง  
ทะเล ดวงดาว เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพความงามดวง

ตาของตัวละคร ได้ตรงกัน ส่วนคำที่บ่งชี้อุปมาคือ เหมือน ดุจ ราว ดัง เช่น

...ที่บ้านของเมอเรย์มหาเศรษฐี "คุณ

อย่าเทียบเงินของตัวเองกับเงินของคนบ้านนั้น" เขา ทำตาโตกับหล่อน ดวงตาสีน้ำเงินสดใสเหมือนท้องฟ้ากระจ่างเบื้องบน (ลมหวน ล.1น.99)

...ดวงตาดำขลับคุณนิลน้ำงามของนาง นั้นจับจ้องอยู่ที่พระวรกายของเจ้าชายกัสสปะที่ประทับยืนตรงข้างพระมารดา...(สิคิริยา ล.1น.556)

...เอมิลาสวยกว่าใครทั้งหมดรู้ไหมลูก พ่อ ใครเล่าลูกที่มีดวงตาสีดังท้องทะเลลึกข้างหน้า...

...นัยน์ตาริเล็กเหมือนเม็ดแดงโมลีบา เขียวแห่งจ้องมาที่เขา (ความลับฯ ล. 1 น.152)

### 3.2 พฤติกรรมที่แสดงออกทางใบหน้า

พฤติกรรมที่แสดงออกทางใบหน้าของตัวละคร แบ่งออกเป็นพฤติกรรมต่างๆ เท่าที่พบได้แก่

#### 3.2.1 อุปมาพฤติกรรมใบหน้าซีดของตัวละคร

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาจากพฤติกรรมที่ตัวละครแสดงออกทางใบหน้า ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย และต่างประเทศ ดังนี้

ก. อุปมาพฤติกรรมใบหน้าซีดของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบแบบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนา ลักษณะของใบหน้าซีดเขียว ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ ได้แก่ น้ำแข็งเปล่า กระจาด ปลูกหมอน ปลาหมึกแห้ง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพ หน้าตาซีด หน้าจืด ได้ตรงกัน และใช้คำว่า เหมือน ราว บ่งชี้ประเภท

ของภาพพจน์แบบอุปมา เช่น อายุก็มากแล้ว สวยริก็เปล่า จืดเหมือนน้ำแข็งเปล่ายังใจ..ยังจั้น..(เสียนดอกจิว ล.1น.332)

...ใจหล่อนหายวูบ เมื่อเห็นหน้าพ่อชาวซีตจนเหมือนกระจาดข้าวแ้วบหนึ่งเป็นความขาวที่นำตกใจ หากก็ข้าวแ้วบเดียว ทุกอย่างก็เป็นปกติ(บุลลา ล.2น.471)

...นงคราญแต่ผู้เดียวที่เดินโหยงเท้าไปจนขีดขอบเตียง จับจ้องใบหน้าซีดขาวราวปลูกหมอนที่รองรับของคนที่ป่วยอย่างใจหาย(สเปโต ล.1น.74)

ข. อุปมาพฤติกรรมใบหน้าเรียบ เฉยเมย ของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบแบบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนา ลักษณะของใบหน้าที่ราบเรียบ เฉยเมยในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ ได้แก่ ปีสางวันฮัลโลวีน หุ่น รูปปั้น เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพ ใบหน้าที่ราบเรียบ ใบหน้าที่เฉยเมยได้ตรงกัน และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมา เช่น

...ไม่จั้นผมเห็นหน้าแก่ที่ไรเหมือนเห็นปีสางวันฮัลโลวีน (ลมหวน ล.1น.318)

...เงาคนวูบวาบที่หน้ากระจงม หัวหน้ากองคาราวานผู้มีใบหน้าเฉยเมยเหมือนรูปปั้นนั่นเอง (ลมหวน ล.1น.318)

...ผู้หญิงผมเกร็งหน้าตาเฉยเมยเหมือนรูปปั้น...(โกบี ล.2น.628)

โสภาค สุวรรณ เปรียบกับสิ่งที่คุณเคยในการอุปมาหน้าตาของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและต่างประเทศด้วยสิ่งต่างๆ ได้แก่ น้ำแข็งเปล่า กระจาด ปลูกหมอน ปลาหมึกแห้ง

ส่วนในฉากต่างประเทศ เปรียบกับ ปีศาจวันฮัลโลวีน หุ่น รูปปั้น คำที่ใช้บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมาจะใช้คำชุดเดียวกัน คือ คำว่าเหมือน ราว ปาน ซึ่งอาจจะสังเกตได้ว่าโสภาค สุวรรณ เลือกใช้ปีศาจวันฮัลโลวีน ซึ่งเป็นที่รู้จักดีในประเทศไทยจากการเผยแพร่ภาพข่าวการจัดงานวันฮัลโลวีนทางโทรทัศน์

### 3.2.2 อุปมาพฤติกรรมใบหน้าดงาม

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาพรรณนาลักษณะใบหน้าดงามของตัวละครทั้งชายและหญิงในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย และต่างประเทศ ดังนี้

ก. อุปมาพฤติกรรมใบหน้าดงามของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบเทียบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนา ลักษณะของใบหน้าหล่อ สวย ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพได้แก่ เทพบุตร นางฟ้า เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพหล่อ สวย ได้ และใช้คำว่า ปาน ราว บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมา เช่น เมื่อเยาว์วัยกว่านี้ คุณยายสอนให้รู้ว่าเป็นผู้หญิงจะต้องรักตัวเองนั่นคือไม่ยอมให้ผู้ชายคนไหนไม่ว่าจะดีวิเศษเลิศเลอ หล่อเหลापานเทพบุตรมาเอาเปรียบ (ชิงช้าชาลี ล.2น.151)

...ผมไม่เคยคิดจะหันกลับไปดูคนสวยราวกับนางฟ้า ด้วยความรู้สึกฝังใจเพียงแคร์ูปร่างหน้าตาที่ต้องมีอันเปลี่ยนไปเมื่อถึงเวลา...(ชิงช้าชาลี ล.2น.124)

...หน้าสีแทนของแอนดรูแดงราวกับลูกแอปเปิ้ล ทั้งจุมูกและใบหู (ลมทวน ล.2น.141)

ข. อุปมาพฤติกรรมหน้าตาต่างดงามของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบเทียบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนาลักษณะของใบหน้าสวย ในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ คือ การสลักเสลา ที่ต้องใช้ฝีมือให้เกิดความงดงาม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพ สวย และใช้คำว่า ราวกับ บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมาเท่าที่พบมีตัวอย่างเดียว เช่น

...ลูกเลี้ยงพร้าหมณ์มาชะคนี่ หน้าตาสวยราวกับสลักเสลาแถมฉลาดเป็นกรด (สิศิรียา ล.1น.286)

โสภาค สุวรรณ เปรียบกับสิ่งที่ผู้อ่านคุ้นเคยในการอุปมาหน้าตาที่ดงามของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและต่างประเทศต่างกัน คือ ตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยเปรียบกับเทพบุตรกับนางฟ้า ส่วนตัวละครในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศเปรียบกับการสลักเสลา

### 3.3 พฤติกรรมที่แสดงออกทางอากัปกิริยาต่างๆ

พฤติกรรมของตัวละครที่โสภาค สุวรรณ นำมาสรรค์สร้างภาพพจน์ประเภทอุปมาอาจแบ่งออกเป็น

3.3.1 อุปมาพฤติกรรมช่างพูดของตัวละครกับเครื่องจักรที่เดินไม่หยุด

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาพรรณนาลักษณะความช่างพูดของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย และในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศ ดังนี้

ก. อุปมาพฤติกรรมช่างพูดของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบเทียบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนา ลักษณะช่างพูดของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพได้แก่ เครื่องจักรที่เดินไม่รู้จักรหยุดหย่อน และใช้คำว่า ราว บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา เท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว ดังนี้

คนผู้นั้นเกิดจะมีอารมณ์หวานกลางเวหา พุดคุยกับหล่อนตลอดทางราวกับเครื่องจักรที่เดินไม่รู้จักรหยุดหย่อน(จินตปาตี ล.2 น.426)

ข. อุปมาพาดพิงช่างพูดของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบเทียบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการ-พรรณนา ลักษณะช่างพูดของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพได้แก่ สายน้ำที่ลั่งไหลอย่างไม่มีวันจบสิ้น และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา เท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว ดังนี้

...คำพูดเหล่านั้นพรุ้งพรูออกจากปากเขา เหมือนสายน้ำที่ลั่งไหลอย่างไม่มีวันจบสิ้น (ฟ้าสาบที่ตัดการ์ ล.2น.161)

จะเห็นได้ว่าโสภาค สุวรรณ เลือกใช้สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในการเปรียบพาดพิงการพูดของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย และในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศต่างกัน คือ

โสภาค สุวรรณ เปรียบพาดพิงการพูดคุยตลอดทางของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยกับเครื่องจักรที่เดินไม่รู้จักรหยุดหย่อน แต่เปรียบคำพูดที่พรุ้งพรูออกมาของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศกับสายน้ำที่ลั่งไหล

อย่างไม่มีวันจบสิ้น ส่วนคำที่บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา ได้แก่คำว่า เหมือน ราว

3.3.2 อุปมาพาดพิงการพูดภาษาอังกฤษไม่คล้อง

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาพรรณนาพาดพิงการพูดภาษาอังกฤษไม่คล้องของตัวละครซึ่งพบในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศเท่านั้น โดยเปรียบกับ ดินร่วน อีฐหัก น้ำประปาที่กรุงเทพฯ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพ และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา ส่วนการเปรียบให้เห็นการพูดคล้องจะเปรียบกับน้ำไหล ดังนี้

...ภาษาอังกฤษที่วุกอลอยากจะเรียกว่า หักๆ ปั่นๆเหมือนดินร่วน อีฐหัก (ลมทวน ล.2น.249)

...โอเต้เต้และอัลเบิร์ทหรืออัลแบร์ เขาพูดฝรั่งเศสเป็นน้ำไหล แต่พอถึงภาษาอังกฤษติดๆ ขัดๆ เหมือนน้ำประปาที่กรุงเทพฯ... (ยังมีรัก้า ล.1 น.11)

3.3.3 อุปมาพาดพิงการพูดแบบเชือดเฉือน

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์แบบอุปมาพรรณนาพาดพิงการพูดแบบเชือดเฉือนของตัวละคร ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ คือ คมมีดกรีดที่ละนิดๆ ลงบนเนื้อหนัง และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา เท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว ดังนี้

...เสียงบอกเล่าผ่านหูไปเรื่อยๆ แต่ละประโยคเชือดเฉือนหัวใจคนเป็นพ่อ

...แม่เหมือนคมมีดกรีดที่ละนิดๆ ลงบนเนื้อหนัง(ชิงช้าชาลี ล.2 น.23)

### 3.3.4 อุปมาพหุติกรรมการเดินทาง

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบแบบอุปมาเพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพพหุติกรรมการเดินทางลักษณะต่างๆ ของตัวละครทั้งในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศ ดังนี้

#### 3.3.4.1 อุปมาพหุติกรรมเดินทางตลาดจนตึกน้ำ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์แบบอุปมาพรรณนาพหุติกรรมการเดินทางตลาดจนตึกน้ำของตัวละคร ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย โดยเปรียบกับ มดเล็กฯ ในตุ่มใบใหญ่ และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมาเท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว ดังนี้

...หล่อนลุกขึ้นยืนคว้ารวบันไต้ไว้มัน ถ้าตลาดตึกน้ำก็คงเหมือนมดเล็กฯ ในตุ่มใบใหญ่นั้นเอง (พราณทะเล ล.1น.60)

#### 3.3.4.2 อุปมาพหุติกรรมเดินทางง่ามและผยอง

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์แบบอุปมาพรรณนาพหุติกรรมการเดินทางง่ามและผยองของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศ โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพคือ นกเหยี่ยวหรือราชสีห์ และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมาเท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว คือ

ท่าเขาเหมือนบรรพบุรุษสมัยโบราณของพวกตาวาเรีคนะลีเดินเหินสง่างามและผยองเหมือนนกเหยี่ยว ไม้ก็ราชสีห์ (ยังมีรักษา ล.1น.81)

#### 3.3.4.3 อุปมาพหุติกรรมเดินทางขึ้นที่สะพาน ถลา

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์แบบอุปมาพรรณนาพหุติกรรมเดินทางขึ้นที่สะพาน ถลา ของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศ โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ คือ ไก่กลางตลาด นกปีกหัก หุ่นยนต์ และใช้คำว่า เหมือน ราว บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบอุปมา เช่น

...นางมารตีก็ถลาราวนกปีกหัก เจ็บข้อเท้าแปลบแล้วนางก็หกดะเมน...(ลิตีริยา ล.1น.217)

...มีอยู่ครั้งหนึ่งแอนดรูเดินเหมือนหุ่นยนต์ ดูจะแข็งไปทั้งตัว(ลมหวน ล.1น.574)

... พวกผู้หญิงจะออกมาเฟ้นฟ่านเหมือนไก่กลางตลาด (ยังมีรักษา ล.2น.32)

จะเห็นได้ว่าโสภาค สุวรรณ เลือกใช้สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในการเปรียบพหุติกรรมเดินทางของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศต่างกัน กล่าวคือ พหุติกรรมเดินทางตลาดจนตึกน้ำ ของตัวละครไทยเปรียบกับมดเล็กฯ ในตุ่มใบใหญ่ แต่การให้ภาพถลา เดินขึ้นที่สะพาน ขึ้นที่สะพานและผยอง เดินเฟ้นฟ่าน ของตัวละครในนวนิยายต่างประเทศจะเปรียบกับ นกปีกหัก หุ่นยนต์ นกเหยี่ยว ไก่กลางตลาด ส่วนคำที่บ่งชี้อุปมาใช้ เหมือน ราว

### 3.3.5 อุปมาพหุติกรรมเกี่ยวกับบุคลิกท่าทางต่างๆ

โสภาค สุวรรณ เปรียบพหุติกรรมบุคลิกท่าทางต่างๆ ของตัวละครในนวนิยาย 24 เรื่อง โดยอาจแบ่งออกเป็นพหุติกรรมต่างๆ เท่าที่พบได้แก่

3.3.5.1 พุทธกรรมสงบเสงี่ยม  
สำรวม เขือกเย็นสง่างาม

อุปมาประเภทนี้พรรณนา  
พุทธกรรมสงบเสงี่ยมสำรวม เขือกเย็นสง่างามของ  
ตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย และ  
ต่างประเทศ ดังนี้

ก. อุปมาบุคลิกสงบเสงี่ยมของตัว  
ละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความ  
เปรียบเทียบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการ  
พรรณนาพุทธกรรมสงบเสงี่ยมของตัวละครใน  
นวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้  
ผู้อ่านเกิดภาพ ได้แก่ หุ่นกระบอก เพื่อให้ผู้อ่านเกิด  
ภาพบุคลิกสงบเสงี่ยมของตัวละครได้ตรงกัน และ  
ใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์แบบ  
อุปมา เช่น

...คนรับใช้ชายนามนายปูนหัว  
กระเป๋และกลองกระดาดอยู่เบื้องหลังท่าทางสงบ  
เสงี่ยมและสำรวมจนดูเหมือนหุ่นกระบอก(จินตปาตี  
ล.1 น.235)

ข. อุปมาพุทธกรรมเขือกเย็นสง่า  
งามของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความ  
เปรียบเทียบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการ  
พรรณนาพุทธกรรมเขือกเย็นสง่างามของตัวละคร  
ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยโดยเปรียบกับสิ่งที่  
ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ ได้แก่ ยุงรำแพน นางพญา นก  
บวช และใช้คำว่า เหมือน ราว บ่งชี้ภาพ  
พจน์ประเภทอุปมา เช่น

...เห็นหรือยังเล่ามาชะน้อย อัน  
สตรีสูงศักดิ์ในวังหลวงนั้นมีทั้งความงาม

...อันเพริศแพรวทำสง่าราว  
ยุงรำแพน (สิศิรียา ล.2)

...แต่หล่อนดูสง่างามและเขือก  
เย็นราวกับนางพญาผู้บริสุทธิ์จากสวรรค์ (ฟ้า  
จรดทราย น.132)

...ถ้าหล่อนเพียงแต่จะมีจริต  
จะก้านไม่สงบเสงี่ยมดุนักบวช อันผิดวิสัยหญิงสาว  
ชาวยุโรปผู้่องไวปราดเปรียว(ฟ้าจรดทราย น.33)

### 3.3.5.2 อุปมาพุทธกรรมว่องไว

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพ  
พจน์ประเภทอุปมาพรรณนาพุทธกรรมว่องไวของ  
ตัวละครและพบในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย  
เท่านั้น โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ  
ได้แก่ ติดปีก พรอท เพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพ  
พุทธกรรมว่องไวได้ตรงกัน และใช้คำว่า เหมือน  
ราว บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา เช่น

...ผู้ที่เข้ามาใหม่ว่องไวกว่าด้วย  
การไม่รอฟังคำตอบ ถลาออกห้องราวติดปีก (พราณ  
ทะเล ล.2น.338)

...เจ้านางเอนริมองตามร่างในชุด  
ดำสนิทที่ว่องไวราวกับพรอท...(เอนรี- มายรี ล.2  
น.304)

จะเห็นได้ว่าโสภาค สุวรรณ เลือก  
ใช้สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในการเปรียบเทียบพุทธกรรม  
เดินของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทย  
และในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศต่างกัน กล่าว  
คือ พุทธกรรมการเดินทางลาดตักน้ำ ของตัวละครไทย  
เปรียบกับมดเล็กๆ ในตุ่มใบใหญ่ แต่การให้ภาพ  
พุทธกรรม ถลา เดินแข่งที่อ เดินเห็นสง่างามและ  
ผยอง เดินเฟ้นผ่าน ของตัวละครในนวนิยายต่าง  
ประเทศจะเปรียบกับ นกปีกหัก หุ่นยนต์ นกเหยี่ยว  
ไก่กลางตลาด ส่วนคำที่บ่งชี้อุปมาใช้ เหมือน ราว

โสภาค สุวรรณ เลือกใช้สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในการเปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศต่างกัน ดังนี้

โสภาค สุวรรณเปรียบเทียบให้เห็นพฤติกรรมสงบเสงี่ยมและสำรวม พฤติกรรมสุภาพของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยกับหุ่นกระบอก ส่วนพฤติกรรมว่องไวเปรียบกับปรอท พฤติกรรมเฉยเมยเปรียบกับ รูปปั้น ติดปีกบิน ตามลำดับ แต่การใช้ภาพพจน์ให้เห็นพฤติกรรมท่วงท่าสง่างามของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในต่างประเทศจะเปรียบกับ ยุงรำแพน นกบวช นางพญา คำบ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา ได้แก่คำว่า เหมือน ราว ดุจ

3.3.6 อุปมาพฤติกรรมเสียงธรรมชาติกับพฤติกรรมของสัตว์ สิ่งของ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาพฤติกรรมเสียงธรรมชาติลักษณะต่างๆ ทั้งในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและต่างประเทศ เท่าที่พบมีดังนี้

ก. อุปมาเสียงธรรมชาติในนวนิยายที่มีฉากในประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาพรรณนาพฤติกรรมเสียงคลื่นทะเลเวลามีพายุในนวนิยายที่มีฉากในประเทศ โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ คือ พฤติกรรมของมังกรยักษ์กำลังอาละวาดพาดหาง และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา เท่าที่พบมีตัวอย่างเดียว คือ

...เสียงพายุข้างนอกยังพัดโหม ฝนยังเทกริ้วกราว และเสียงคลื่นในทะเลเหมือนมังกรยักษ์กำลังอาละวาดพาดหาง(หน้าไฟ ล.1น.465)

ข. อุปมาเสียงธรรมชาติในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาพรรณนาพฤติกรรมเสียงดังของพายุในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ โดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ คือ พฤติกรรมความดังของรถไฟลึบขบวน และใช้คำว่า เหมือน บ่งชี้ประเภทของภาพพจน์ประเภทอุปมา เท่าที่พบมีเพียงตัวอย่างเดียว คือ

คุณแบรดเลย์น่าจะบอกว่ารอช้าไม่ได้เสียงพายุเหมือนรถไฟลึกลึบขบวน...(ลมทวน ล.1น.470)

3.3.7 อุปมาพฤติกรรมเสียงมนุษย์

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทอุปมาพรรณนาพฤติกรรมเสียงมนุษย์ลักษณะต่างๆ ทั้งในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยและต่างประเทศ เท่าที่พบมีดังนี้

ก. อุปมาพฤติกรรมเสียงมนุษย์ในนวนิยายที่มีฉากในประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบแบบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนาพฤติกรรมการแผดเสียง เสียงสั้น เสียงใสของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศไทยโดยเปรียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ ได้แก่ พฤติกรรมของพญาช้าง คนจับไข ระฆังเงิน และใช้คำว่า เหมือน ป่าน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา เช่น

“บันดาล...บาหยัน" เสียงที่แผดเหมือนพญาช้างแบบนั้น เป็นที่รู้กันทั้งบ้านว่าปรอทในตัวคุณนายจะอ่อนผู้ตั้งตำแหน่งเจ้าของบริษัท ข ส ส ถ ป จ ช (ขนส่งสองแถวประจำชอยนั้นนะฮะ) กำลังขึ้นถึงจุดเดือดปุดๆ(ปมพิศวาส ล.2 น.93)

...เสียงคุณย่าพริ้มสันสะท้อนเหมือนคนจับไข่ หากเมรีฟังแล้วรู้สึกหนาวเยือกไปถึงหัวใจ (พระรถ-เมรี ล.1 น.61)

...ซาสียิ้มแป้น "คะ" เสียงหล่อนไสปานระฆังเงิน(ชิงช้าชาลี ล.2 น.58)

ข. อุปมาพฤติกรรมเสียงมนุษย์ในนวนิยายที่มีฉากต่างประเทศ

โสภาค สุวรรณ สร้างสรรค์ความเปรียบเทียบอุปมาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพการพรรณนาพฤติกรรมเสียงสะท้อน เสียงร้อง เสียงดัง เสียงแจ่มใสของตัวละครในนวนิยายที่มีฉากในประเทศโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพได้แก่ แล่ที่กระหน่ำลงกลางอกกลางใจเขาเป็นจังหวะ สัตว์ถูกทำร้าย ไฟผ่า กลองรบ ระฆังเงิน และใช้คำว่า เหมือน ราว ปาน บ่งชี้ภาพพจน์ประเภทอุปมา เช่น

...วุกุลถอยหลัง แล้วพลันสะดุ้งสุดตัวเมื่อได้ยินเสียงร้องเหมือนสัตว์ถูกทำร้าย เสียงนั้นบาดลึกกลงไปในความรู้สึกของหล่อน (ลมहन ล.1น.367)

...เอมิลา...เด็กคนนั้นอยู่ที่ไหน นอนหลับอย่างนั้นรี พระสุรเสียงราวไฟผ่า (ความลับ ล.1น.574)

...กุนธิผู้มีเสียงดังราวกลองรบและพูดจาไม่กลัวเกรงผู้ใด (ลิตีรียา ล.1 น.285)

#### 4. ศิลปะการใช้ภาษาในการสร้างภาพพจน์ของโสภาค สุวรรณ

จากการที่ผู้วิจัยเริ่มศึกษาการสร้างสรรคภาพพจน์ในนวนิยาย 24 เรื่องโดยวิเคราะห์การเลือกสรรคำต่างๆในองค์ประกอบทางความหมายทั้งใน

ส่วนที่ต้องการให้เกิดภาพและในส่วนที่ทำให้เกิดภาพที่โสภาค สุวรรณนำมาใช้สร้างสรรค์ภาพพจน์ประเภทต่างๆทั้ง 4 ประเภทคือ ภาพพจน์ประเภทอุปมา ภาพพจน์ประเภทอุปลักษณ์ ภาพพจน์ประเภทอติพจน์ ภาพพจน์ประเภทบุคลาธิษฐานนั้น พบว่าสามารถแบ่งกลุ่มภาพพจน์ตามความหมายการสร้างสรรคภาพพจน์ในนวนิยายของโสภาค สุวรรณออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มอรรถลักษณะที่เกี่ยวกับสี ใช้สัญลักษณ์ [+สี] กลุ่มอรรถลักษณะที่เกี่ยวกับแสง ใช้สัญลักษณ์[+แสง] กลุ่มอรรถลักษณะที่เกี่ยวกับเสียง ใช้สัญลักษณ์ [+เสียง] กลุ่มอรรถลักษณะที่เกี่ยวกับขนาดใช้สัญลักษณ์ [+ ขนาด] กลุ่มอรรถลักษณะที่เกี่ยวกับลักษณะ ใช้สัญลักษณ์ [+ลักษณะ] กลุ่มอรรถลักษณะทั้ง 5 ที่ปรากฏในส่วนที่ต้องการให้เกิดภาพ และในส่วนที่ทำให้เกิดภาพนั้นสอดคล้องกันเป็นอย่างดีจนทำให้เกิดภาพชัดเจนในใจของผู้อ่านนวนิยาย กลุ่มอรรถลักษณะทั้ง 5 ดังกล่าวจึงสะท้อนถึงศิลปะการใช้ภาษาในการสร้างภาพพจน์ของโสภาค สุวรรณ อย่างชัดเจนเนื่องจากคำในกลุ่มอรรถลักษณะทั้ง 5 แสดงถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับ รูป รส กลิ่น เสียงอันเป็นพฤติกรรมพื้นฐานในชีวิตประจำวันนั่นเอง ตัวอย่างการใช้กลุ่มอรรถลักษณะทั้ง 5 ที่สะท้อนถึงศิลปะการใช้ภาษาที่เรียบง่าย ทำให้ผู้อ่านทุกระดับเกิดความเพลิดเพลิน และเกิดภาพอย่างชัดเจน ดังนี้

##### 4.1 การใช้คำที่มีอรรถลักษณะต่างๆ

##### 4.1.1 การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+ สี]

คำที่มีอรรถลักษณะ [+ สี] ได้แก่ คำบอก

สีต่างๆ เช่น ขาว เขียว เหลือง แดง ดำ เทา เป็นต้น การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+ สี] เป็นศิลปะการใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการเห็นภาพของสิ่ง

ที่บรรยายหรือพรรณนาและข้อความที่เป็นความเปรียบ เช่น

...ใบหน้าขาวซีดจนดูเผือด จินตปาตี  
เข็ดน้ำตาจนแห้ง กระนั้นดวงตาทั้งสองข้างของ  
หล่อนก็แดงช้ำเป็นสายเลือด (จินตปาตี ล.1น.220)

การใช้คำบอกสี ขาว(ซีด) แดง(ช้ำ) นับ  
ได้ว่าเป็นคำเรียบง่าย และเป็นคำทั่วไปที่

คนไทยทุกคนรู้จักและเข้าใจ คำบอกสี  
ขาว(ซีด) แดง(ช้ำ) ในข้อความตัวอย่างเป็นการใช้  
อรรถลักษณะ [+ สี] ซึ่งทำให้ผู้อ่านเห็นภาพใบหน้า  
ที่มีสีขาวซีด และดวงตาสีแดงช้ำ อย่างชัดเจน ส่วน  
คำว่า ซีด เผือด และ ช้ำ เป็นการใช้อรรถลักษณะ  
[- สุข] ซึ่งหมายถึงสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าเป็นใบหน้า  
และดวงตาที่มีความทุกข์ใจ

...ดวงตาสีเขียวน้ำทะเลซึ่งเคยสวยงาม  
ของหล่อนแดงช้ำเป็นสายเลือด (ความลับฯ ล.2น.7)

การใช้คำบอกสี สีเขียวน้ำทะเล  
แดง(ช้ำ) นับได้ว่าเป็นคำเรียบง่าย และเป็นคำทั่ว  
ไปที่เข้าใจง่าย การใช้อรรถลักษณะ [+ สี] สีเขียว  
น้ำทะเล ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพดวงตาสีเขียวน้ำทะเล  
อย่างชัดเจน ส่วนคำว่า ช้ำ เป็นการใช้อรรถลักษณะ  
[- สุข] ซึ่งหมายถึงคำขยายสีที่แสดงให้เห็นเป็น  
ดวงตาที่มีความทุกข์ใจ

#### 4.1.2 การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+ แสง]

คำที่มีอรรถลักษณะ [+ แสง] ได้แก่  
คำบอกแสงต่างๆ เช่น สว่าง สกาว เป็นประกาย  
เจิดจ้า แพรพรรณาว วาววับ เป็นต้น การใช้คำที่มี  
อรรถลักษณะ [+ แสง] เป็นศิลปะการใช้ภาษาที่ทำให้  
ผู้อ่านเกิดจินตนาการเห็นภาพของสิ่งที่บรรยายหรือ  
พรรณนา เช่น

...แสงจันทร์สว่างสกาวเต็มลานบ้านหาก  
ในใจชาลีนันสว่างไสวยิ่งกว่าแสงจันทร์เสี้ยวอีก(ชิงช้า  
ชาลี ล.1 น. 330)

การใช้คำบอกแสง สว่าง สกาว ในข้อ  
ความตัวอย่างเป็นการใช้อรรถลักษณะ [+ แสง] ซึ่ง  
ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพลานบ้านได้รับแสงจันทร์  
สว่าง และเห็นภาพตัวละครชาลีมีจิตใจสดใส อย่าง  
ชัดเจน ส่วนคำว่า สว่างไสว เป็นการใช้อรรถลักษณะ  
[+ สุข] ซึ่งหมายถึงแสงแห่งความสุขใจซึ่งสว่างยิ่ง  
กว่าแสงจันทร์

#### 4.1.3 การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+ เสียง]

คำที่มีอรรถลักษณะ [+ เสียง] ได้แก่  
คำบอกเสียงต่างๆ เช่น กัมปนาท กึกก้อง ฟัวร้อง  
กังวาน เป็นต้น การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+  
เสียง] เป็นศิลปะการใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเกิด  
จินตนาการเห็นภาพของสิ่งที่บรรยายหรือพรรณนา  
เช่น

...ฮ่า..ฮ่า กาปุกชี้หัวเราะดังลั่นถึงขนาด  
พสุธาครืนครืนอย่างที่ผมเคยบอกแล้วกัมลงจุมพิตที่  
หลังมือคุณหยัน (สเปโต ล.2 น. 275)

...คนตีกลองนะ ต้องตีแรงสลับกับเสียง  
เบาๆ เป็นจังหวะ เมื่อซำยังเล็กเสียงกลองเสียงโห่  
ก้องไปในอากาศถึงยอดสนและท้องฟ้า ร้อง ไส  
ยา..ไฮ-ยูโฮะโฮ (ลมหวน ล.2 น.306-307)

#### 4.1.4 การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+ ลักษณะ]

คำที่มีอรรถลักษณะ [+ ลักษณะ] ได้แก่  
คำบอกสีต่างๆ เช่น สวย หล่อ งาม นุ่ม ละเอียดย  
เป็นต้น การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+ ลักษณะ] จึง  
เป็นศิลปะการใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ  
เห็นภาพของสิ่งที่บรรยายหรือพรรณนา เช่น

...ลูกเลี้ยงพราหมณ์มาชะคนี่ หน้าตาสวยราวกับสลักเสลา(ลิตีรียา ล.1 น.286)

...เมื่อเยาว์วัยกว่านี้ คุณยายสอนให้รู้ว่าเป็นผู้หญิงจะต้องรักตัวเอง นั่นคือ ไม่ยอมให้ผู้ชายคนไหนไม่ว่าจะตีพิเศษเลิศเลอ หล่อเหลาปานเทพบุตรมาเอาเปรียบ" (ชิงช้าชาลี ล.2 น.151)

...เอมิลาสวยกว่าใครทั้งหมดรู้ไหมลูกพ่อ ทั้งหมดบ้านมีใครผิวขาวอมชมพูอย่างนี้ ใครที่ไหนดมมีผมยาวนุ่มเหมือนกลุ่มไหมสีน้ำตาลราคาแพงลิบ(ความลับฯ ล.1 น.7)

4.1.5 การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+อาการ]

คำที่มีอรรถลักษณะ [+ อาการ] ได้แก่ คำบอกเสียงต่างๆ เช่น ปิดปาก ต่ำคน เป็นต้น การใช้คำที่มีอรรถลักษณะ [+ อาการ] เป็นศิลปะการใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการเห็นภาพของสิ่งที่บรรยายหรือพรรณนา และทำให้เกิดความรู้สึก เช่น

...เอาเถอะ ไหนๆ ท่านก็ต้องการความช่วยเหลือของคนของข้าพเจ้าแล้วแต่ไว้ใจได้ทั้งสิ้น มันจะปิดปากดูคนไปทีเดียว(ฟ้าจรดทราย น. 286)

...ถึงคนที่นี่จะไม่ชอบฉัน แต่ก็ไม่ลำบากใจนัก เพราะทางบ้านคุณพิศวาสักกับทางนี้ก็จะดูไปกันได้ แต่รายใหม่ที่เขาหาแทนคุณปู่ป่ะ เขาว่าไม่ไหวต่ำคนใช่เป็นไฟ ต่อหน้าว่าที่แม่ผัว เขาก็สงบเสงี่ยมดี(รักในสายหมอก ล. 2 น. 369)

การใช้อรรถลักษณะ [+ สี] [+ แสง] [+ เสียง] [+ ลักษณะ] [+ อาการ] สร้างสรรค์ภาพพจน์ของโสภาค สุวรรณ ทำให้ผู้อ่านนวนิยาย

สามารถจินตนาการได้ถึง สี แสง เสียง ลักษณะอาการของพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละคร ได้แก่ พฤติกรรมชื่นชมความงาม พฤติกรรมแสดงความโกรธ พฤติกรรมแสดงอารมณ์

4.2 การใช้ภาษาที่เรียบง่ายในการสร้างสรรค์ภาพพจน์

นวนิยายเป็นงานบันเทิงคดีที่มีผู้อ่านมาก ผู้เขียนนวนิยายจึงต้องสร้างสรรค์งานเขียนที่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดการเรียนรู้ เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจชีวิตและเข้าใจสังคมได้อย่างชัดเจน ผู้เขียนนวนิยายจึงต้องเลือกใช้ภาษาที่เรียบง่าย ได้แก่คำที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย กระชับชัดเจน และเป็นคำที่ผู้อ่านคุ้นเคย เพื่อให้เกิดภาพในใจ ลักษณะคำดังกล่าวควรปรากฏอยู่ทั่วไปทั้งในบทสนทนา การบรรยายหรือพรรณนา ตลอดจนการใช้คำในการสร้างสรรค์ภาพพจน์แบบต่างๆ

การใช้คำที่เรียบง่ายในการสร้างสรรค์ภาพพจน์แบบต่างๆ ในนวนิยาย 20 เรื่องของโสภาค สุวรรณปรากฏ ดังนี้

4.2.1 การใช้ คำบ่งชี้ประเภทของความเปรียบหรือภาพพจน์

โสภาค สุวรรณมักใช้คำบ่งชี้ความเปรียบที่ผู้อ่านได้ยินได้ฟังในชีวิตประจำวัน ได้แก่

ก. ใช้คำบ่งชี้ เหมือน ยังกะ ราว ราวกับ ในการสร้างภาพพจน์แบบอุปมา เพื่อเปรียบเทียบของสองสิ่งให้รู้ว่าเหมือนกันหรือคล้ายกัน อย่างตรงไปตรงมาทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันที เรียกคำบ่งชี้ชนิดนี้ว่า คำบ่งชี้อุปมา และจะใช้คำว่า เหมือน มากที่สุด เช่น

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำที่บ่งชี้อุปมา	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
ดวงตที่แวววาวด้วยอารมณ์โกรธ	เหมือน	แมงแต่แม่เบีย	เกนรีฯ ล.2
ดวงตาคำคมกุ่มนั้นวาวโรจน์	เหมือน	เปลวเพลิง	บุลตา ล.2
นัยน์ตาวาระยับ	เหมือน	ประจูด้วยเพลิง	หนังสือหน้าฯ ล.1

ข. ใช้คำบ่งชี้ เป็น คือ เพื่อในการสร้างภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นว่าของสองสิ่งเป็นสิ่งที่มีความสมบัติเฉพาะอย่างใด

อย่างหนึ่งตรงกัน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ทันที เรียกว่าคำบ่งชี้ชนิดนี้ว่า คำบ่งชี้อุปลักษณ์ และใช้คำว่า เป็นมากที่สุด เช่น

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ	คำบ่งชี้อุปลักษณ์	สิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพ	ชื่อนวนิยาย
นัยน์ตาขุ่น	เป็น	น้ำในแอ่งโคลนหน้าแล้ง	ชิงช้าชาติ ล.1
ขนตายาวคดหงาย	เป็น	แพ	ชิงช้าชาติ ล.2
ดวงตาแดงชา้	เป็น	สายเลือด	ตะวันลับฟ้า

4.2.2 การใช้คำในส่วนที่เป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพและสิ่งที่ทำให้เกิดภาพ

จากการวิจัยการใช้คำในส่วนที่เป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์ภาพพจน์ที่เรียกว่า

สิ่งที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพ และ สิ่งที่ทำให้เกิดภาพ พบว่าโสภาค สุวรรณ ใช้คำที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันโดยตรงจึงทำให้ผู้อ่านนวนิยายเกิดภาพในใจได้ดี ดังนี้

ก. การใช้คำนาม+คำบ่งชี้+คำนาม เช่น

คำนาม	คำบ่งชี้	คำนาม	นวนิยาย
หน้า	เหมือน	นกกิ้งโครง	สเปโต ล.1
หน้า	เป็น	ยักษ์วัดแจ้ง	สเปโต ล.1
บ้าน	เป็น	สวรรค์	ปมพิศวาส ล.1
ความแค้น	เป็น	อาวุธ	เกนรี มายรี

ข. การใช้คำนาม + คำกริยาแสดงสภาพ + คำบ่งชี้+คำนาม เช่น

คำนาม	คำกริยาแสดงสภาพ	คำบ่งชี้	คำนาม	นวนิยาย
ใบหน้า	ราบเรียบ	เหมือน	หุ่น	ลมหวน ล. 1
เจ้าตัว	อ้วน	ยังกะ	โอ่ง	สเปโต ล.1
แผ่นดิน	แข็ง	เหมือน	หิน	ลมหวน ล.2
หน้า	ดำ	เป็น	ถ่าน	ยังมีรักฯ ล.2

ค. การใช้ประโยคสั้นๆ + คำบ่งชี้+ คำนาม เช่น

ประโยค	คำบ่งชี้	คำนาม	นวนิยาย
คุณยายยังเต็มใจ	เป็น	เกราะ	ความลับฯ ล. 1
คนนับไม่ถ้วนถูกยิงเคลื่อน	เหมือน	ใบไม้ร่วง	พรานทะเล ล.2
เขาใช้เรา	เป็น	สะพาน	หนังสือไฟ ล.2
เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีที่เข้าแข่ง ขันมากมายก่ายกอง	เหมือน	มด	อัสตา-มายานา

ง. การใช้ประโยคสั้นๆ + คำบ่งชี้+การใช้ประโยคสั้นๆ เช่น

ประโยค	คำบ่งชี้	ประโยค	นวนิยาย
ฉันกับลูกคงขาดกัน	เป็น	ว่าลอย	รักในสายฯ ล.1
วกลูได้ยินเสียงร้อง	เหมือน	สัตว์ถูกทำร้าย	ลมหวน ล.1

จ. นามวลี (คำนาม+อนุพจน์) + คำกริยา เช่น

คำนาม + อนุพจน์	คำกริยา+คำนาม	นวนิยาย
ใบไม้ + ที่ถูกระบายสี	กำลังเรียงระบำกับลมเหนือ	เรื่อง ลมหวน ล.2

## 5. สรุป

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาภาษาสร้างสรรค์ : การใช้ภาพพจน์ในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ ดังกล่าว ทำให้เห็นการใช้ภาพพจน์ประเภทอุปมา ประเภทอุปลักษณ์ ประเภท อติพจน์และประเภทบุคลิธิฐานด้วยกลวิธีต่างๆในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ และอาจใช้พฤติกรรมต่างๆของตัวละครที่ปรากฏในภาพพจน์ประเภทต่างๆดังกล่าวเป็นภาพสะท้อนพฤติกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบของคนในสังคมได้เป็นอย่างดี ตลอดจนทำให้ทราบถึงศิลปะการใช้ภาษาในการสร้างภาพพจน์แต่ละประเภทของโสภาค สุวรรณนักเขียน

นวนิยายไทย คือ ใช้คำเรียบง่าย ใช้ประโยคสั้นๆ และใช้คำที่มีความหมายสอดคล้องกันหรืออยู่ในกลุ่มอรรถลักษณะเดียวกันทั้งในส่วนที่ต้องการให้เกิดภาพและในส่วนที่ทำให้เกิดภาพ เช่น คำที่มีอรรถลักษณะเกี่ยวกับ สี แสง เสียง ทำนองเดียวกัน เป็นต้น ล้วนเป็นสิ่งที่ โสภาค สุวรรณ คาดว่าผู้อ่านนวนิยายคุ้นเคยหรือพบเห็นเป็นประจำในชีวิตประจำวันซึ่งนับได้ว่าเป็นศิลปะการใช้ภาษาที่โดดเด่นอันมีผลทำให้เกิดภาพขึ้นในใจของผู้อ่านนวนิยายของโสภาค สุวรรณได้เป็นอย่างดีและภาพพจน์ประเภทต่างๆเหล่านั้นยังสามารถสะท้อนถึงพฤติกรรมของคนในสังคมอีกด้วย

### บรรณานุกรม

- กาญจนา นาคสกุล และคณะ. **การใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2524.
- กุหลาบ มลลิกะมาส. **วรรณคดีวิจารณ์**. กรุงเทพฯ :เคล็ดไทย, 2522.
- ชัยพร วิชชาวุธ. รายงานผลการวิจัย "เรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน : ศึกษาตามแนวทางจิตวิทยาสังคม." โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ดวงมน จิตรจำนง. **สุนทรียภาพในภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ศยาม, 2524.
- นราธิปพงศ์ประพันธ์,กรมหมื่น. **วิทยาวรรณกรรม**. พระนคร : แพร่พิทยา, 2514.
- เปลื้อง ณ นคร. **เรียงความชั้นสูง**. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. **วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 4 พระนคร : สมาคมภาษา และหนังสือ, 2514.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊ค, 2546.
- \_\_\_\_\_. **พจนานุกรมฉบับวรรณกรรม : ภาพพจน์ ไวยากรณ์และกลการประพันธ์**. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2539.
- ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา. **สำนวนไทยที่มาจากวรรณคดี**. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สมพร มั่นตะสุตร. **การเขียนเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : บารมีการพิมพ์, 2525.
- สิทธา พินิจภูวดล และคณะ. **การเขียนและการพูด**. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา, 2514.
- สุจิตรา กลิ่นเกสร. **วารสารราชบัณฑิต. 2 ฉ. 1, 2519**.

### บรรณานุกรม

- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ภาษาในสังคมไทย : ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- George LAKOFF and Mark JOHNSON. Metaphors : We Live By. The University of Chicago Press Chicago and London, 1980.
- Holman, C. Hugh, William, Harman. A Handbook to Literature. Sixth edition. New York : Macmillan, 1992.

### หนังสือข้อมูล

- โสภาค สุวรรณ. เกนรี-มายรี. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2524.
- \_\_\_\_\_. โกบี. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2544.
- \_\_\_\_\_. ความาเอน่า. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2542.
- \_\_\_\_\_. ความลับบนแหลมไซโน. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2523.
- \_\_\_\_\_. จินตปาตี. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2519.
- \_\_\_\_\_. เจ้าทะเลทราย. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2543.
- \_\_\_\_\_. ชิงช้าชาลี. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2531.
- \_\_\_\_\_. ตะวันลับฟ้า. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2539.
- \_\_\_\_\_. บุลลา. กรุงเทพฯ : ณ บ้านวรรณกรรม, 2527.
- \_\_\_\_\_. บุหงารำไป. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2537.
- \_\_\_\_\_. ปมพิศवास. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2526.
- \_\_\_\_\_. พระรถ-เมรี. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2522.
- \_\_\_\_\_. พรานทะเล. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2519.
- \_\_\_\_\_. ไฟจรดทราย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2520.
- \_\_\_\_\_. ไฟแสงที่ตัดการ. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2527.
- \_\_\_\_\_. ยังมีรักที่อัครการ. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2526.
- \_\_\_\_\_. รักในสายหมอก. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2520.
- \_\_\_\_\_. ลมหวน. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2521.
- \_\_\_\_\_. ลีคีรียา. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2520.
- \_\_\_\_\_. สเปนโด. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2526.
- \_\_\_\_\_. เสี้ยนดอกงิ้ว. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2525.
- \_\_\_\_\_. คิขริน-เทวินตา. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2522.
- \_\_\_\_\_. หนังสือหน้าไฟ. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2525.
- \_\_\_\_\_. อัสตา มายานา. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2546.